

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815207148
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5815207148.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcov: 1/ L. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., ul. B. č. XX/XX, 2/ L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., ul. I. č. XXX/XXX, 3/ L. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., ul. Y. č. XX/XX, 4/ P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., ul. I. č. XXX/XXX, proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, ul. Pribinova č. 2, IČO: 00 151 866, o náhradu škody vo výške 2.796,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 5C/351/2015-332 zo dňa 22. júla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu žalobcov 1/ až 3/ potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostava rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté.

Žalovaná má nárok voči žalobcom 1/ až 3/ na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) zamietol žalobu žalobcov 1/ až 4/, ktorou sa domáhali proti žalovanej náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorá im mala vzniknúť nezákonným rozhodnutím - uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Dolnom Kubíne, Obvodné oddelenie PZ Námestovo zo dňa 04.06.2010 ČVS: ORP-209/NO-DK-2010 o vznesení obvinenia (ďalej aj „nezákonné rozhodnutie“) pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona spáchaný formou spolupáchateľstva. Žalobu odôvodnili tým, že uznesením Okresnej prokuratúry Námestovo, sp. zn. Pv 219/10/5507 zo dňa 11.12.2012 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie proti žalobcom, lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní (výsluchom strán sporu, oboznámením sa s obsahom pripojeného spisu ČVS: ORP-209/NO-DK-2010, osobitne s uznesením okresného prokurátora z 11.12.2012 sp. zn. Pv 219/10/5507 o zastavení trestného stíhania obvinených a obsahom listín tvoriacich súčasť spisu, kópiami príjmových pokladničných dokladov, doručenkou o podaní žiadosti o predbežné prerokovanie nároku) dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Ako prvou sa okresný súd zaoberal námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej, teda tým, či označená žalovaná je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti k predmetu sporu. Pri posudzovaní jej pasívnej vecnej legitímácie vychádzal z ustanovenia § 1 písm. a/, § 3 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobcovia na pojednávaní (dňa 13.09.2017) spresnili označenie žalovanej, ktorým je SR, za ktorú koná (je zastúpená) Ministerstvo(m) vnútra Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, IČO: 00 151 866, teda označili subjekt žalovaného. V tejto súvislosti súd

prvej inštancie odkázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 675/2016. Pri posudzovaní nároku na náhradu škody vznesenom žalobcami súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že zastavenie trestného stíhania preto, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, a teda, že sa nenaplnili predpoklady o spáchaní trestného činu, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia pre nezákonnosť. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru prezentujúcu názor, „...že nemožno lipnúť len na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Aj keď rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti a teda aj zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania, nemožno paušálne z každého nezákonného rozhodnutia automaticky vyvodíť nárok na náhradu škody, ale súd musí skúmať splnenie ostatných zákonom stanovených podmienok nároku na náhradu škody...“. Súd prvej inštancie skúmal tieto podmienky. Vychádzal z ustanovenia § 6 ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. a zistil, že pre priznanie nároku na náhradu škody sa vyžaduje, aby poškodení podali proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Žalobcovia 1/ a 4/ ako poškodení nepodali proti nezákonnému rozhodnutiu, ktorým malo byť uznesenie o vznesení obvinenia riadny opravný prostriedok (sťažnosť), čo sa týka sťažností podaných žalobcami 2/ a 3/ tieto prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo uznesením z 29.09.2010, č. Pv 219/10-12-13 ako nedôvodné zamietol. S poukazom na ustanovenie § 6 ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. okresný súd žalobu žalobcov 1/ a 4/ zamietol. Ďalším dôvodom pre ktorý žalobu žalobcov 1/ až 4/ zamietol bolo to, že nepreukázali, že im nejaká škoda vznikla. V tomto smere súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 153 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uviedol, že strana žalobcov aj napriek tomu, že žalovaná poprela ich skutkové tvrdenia v písomnom vyjadrení k žalobe o tom, že nedeklarovali vznik úhrady trov obhajoby obhajovci z trestného konania JUDr. Jánovi Vajdovi, teda poprela to, že by uhradili vyúčtovanú odmenu a náhradu hotových výdavkov, v dôsledku čoho by im mala vzniknúť škoda, tento dôkaz predložili súdu až v odvolacom konaní. Žalovaní 1/ až 4 (správne malo byť „žalobcovia“ - pozn. odvolacieho súdu) síce predložili doklady o úhrade trov obhajoby formou príjmových pokladničných dokladov, ale až v podanom odvolaní a po tom, čo prvoinštančný súd založil na ich absencii svoje prvé rozhodnutie. Preto, hoci ide o dôkazy, ktoré strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo, teda nezachovala zásadu sudcovskej koncentrácie, súd týmto dôkazom nielenže nepriznal procesné účinky, ale ich vyhodnotil aj ako dodatočne vyhotovené prostriedky procesného útoku. Takémuto záveru o dodatočnom vyhotovení príjmových pokladničných dokladov (odhliadnuc od toho, že na ich absencii založil súd svoje rozhodnutie a že ich absenciu namietala strana žalovaného vo vyjadrení k žalobe) svedčí aj správanie sa žalobcov (prípadne jeho právneho zástupcu), ktorí v odvolaní tvrdili, že dňa 29.10.2018 podali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, hoci sa táto skutočnosť ukázala ako nepravdivá. Zo správy MV SR zo dňa 27.08.2019 a zo dňa 19.12.2019 totiž vyplynulo, že k dátumu ich oznámenia neevidujú žiadnu písomnú žiadosť žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku pritom žalobcovia podali až dňa 17.07.2020, t. j. po vytyčení termínu pojednávania, na ktorom bolo vydané toto rozhodnutie. K namietanej nespôsobilosti, resp. neoprávnenosti splnomocnenej osoby konať za žalovanú (bod 31 odôvodnenia) okresný súd uviedol, že predmetnému rozhodnutiu predchádzalo zastúpenie žalovanej osobou na to poverenou, preukazujúcou sa originálom poverenia predloženého súdu. Za žalovanú ako právnickú osobou konali iní jej pracovníci, keďže je to v ich vnútorných predpisov určené - § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie ďalšie dokazovanie navrhnuté žalobcami nevykonal z dôvodu, že tieto považoval za nadbytočné, naviac strana žalobcov neozrejmila aké skutkové tvrdenia sa majú týmito navrhnutými dôkazmi preukázať. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalovanej ako úspešnej strane sporu priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti uvedenému rozsudku žalobcovia 1/ až 3/ (ďalej len „odvolatelia“) podali odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/, h/ CSP, na základe ktorých odvolací súd žiadali, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnili voči žalovanej nárok na náhradu trov základného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Okresnému súdu vytýkali viaceré procesné pochybenia, neurčitost' a nepreskúmateľnosť výroku I., neurčitost' výroku II., nedostatočne zistený skutkový stav v dôsledku nevykonania navrhovaných dôkazov, nesprávne skutkové zistenia a právne posúdenie veci. V bližších podrobnostiach k výrokom I. a II. uviedli, že tieto sú v rozpore s platnou súdnou judikatúrou, ktorou je súd podľa čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP viazaný. Poukazujúc v tomto smere na judikát R V/1968, uznesenie Najvyššieho súdu SR v Bratislave sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017. Opätovne vyslovili, že súd mal vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, na vydanie ktorého boli splnené zákonné predpoklady,

pretože žalovaná sa včas a riadne nevyjadrila vo veci samej, a to na výzvu súdu. Žalovaná síce zaslala súdu vyjadrenia zo dňa 26.01.2016 a zo dňa 22.02.2016, ale tieto boli podpísané osobou, ktorá nebola oprávnená konať v jej mene, pretože nepredložila súdu originál alebo overenú fotokópiu plnomocenstva podpísaného JUDr. Róbertom Kaliňákom, ministrom vnútra Slovenskej republiky. Taktiež osoby, ktoré sa za žalovanú zúčastňovali na pojednávaní nepredložili súdu originál alebo overenú fotokópiu plnomocenstva podpísanú vtedajším ministrom vnútra Slovenskej republiky, a teda vyslovili, že súd nemal na pojednávaní s týmito osobami v tejto veci konať, bol povinný vydať rozsudok pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 CSP. Okresný súd sa v bode 31 odôvodnenia napadnutého rozsudku s touto námietkou riadne nevysporiadal. Odvolatelia taktiež poukázali na nedodržanie 5-dňovej lehoty na prípravu na pojednávanie vytyčené na deň 22.07.2020 podľa § 178 ods. 2 CSP. Tvrdenie, že „doručenie predvolania bolo prevzaté dňa 17.07.2020 + 5 dní = 22.07.2020“ je v hrubom rozpore s § 121 ods. 2 CSP o počítaní lehôt. Napadnuté rozhodnutie je tiež prekvapivé, pretože súd konal v rozpore s ustanovením § 181 ods. 2 CSP, keď na pojednávaní dňa 22.07.2020 neposkytol žiadne poučenie v zmysle daného ustanovenia. Bolo povinnosťou súdu oznámiť žalobcom sporné skutočnosti a dať im možnosť reagovať na právny názor súdu /body 28 a 29 odôvodnenia napadnutého rozsudku/. Doklady o zaplatení trov obhajoby boli súdu predložené spolu s odvolaním zo dňa 13.11.2017 a tieto doklady sú založené v súdnom spise. Na pojednávaní konanom dňa 22.07.2020 žalobcovia súdu z opatrnosti taktiež predložili originály týchto dokladov. Tu dali do pozornosti nález Ústavného súdu SR I. ÚS 247/2019 zo dňa 10.09.2019. Takýmto postupom súdu bolo porušené právo na spravodlivé súdne konanie, čo je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Za ďalšie podľa platnej súdnej judikatúry nedoručenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred podaním žaloby je odstrániteľný nedostatok podmienky konania. Právne názory súdu prvej inštancie uvedené v napadnutom rozsudku i v predchádzajúcich rozhodnutiach považujú za v rozpore s platnou súdnou judikatúrou, čo je odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Podľa uznesenia pléna Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. 67/2007 zo dňa 06.02.2008, princíp právnej istoty je neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného článkom 1 ods. 1 Ústavy SR. Ďalej odvolatelia vo svojom oprávnom prostriedku namietali porušenie kontradiktórnosti konania. Uviedli, že doposiaľ im neboli doručené, ani ich právnomu zástupcovi, všetky vyjadrenia žalovaného podané počas tohto civilného sporového konania spolu so všetkými prílohami, hoci platí zásada kontradiktórnosti civilného sporového konania zakotvená v článku 9 Základných princípov CSP. Rozsudok okresného súdu označili za neodôvodnený, arbitrárny, nepreskúmateľný preto, lebo sa súd nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup nie je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery, čo je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky (viď nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 a sp. zn. ÚS 226/2003). Napadnutý rozsudok taktiež nie je správny, pretože súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav veci z dôvodu, že nevykonal navrhnuté dôkazy a vec nesprávne posúdil.

3. Žalovaná v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcu odvolací súd žiadala, aby rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Odvolanie žalobcov označila za nedôvodné. Prvoinštančný súd dostatočne zistil skutkový stav a správne aplikoval všetky právne predpisy. Odvolatelia v súdnej veci nepreukázali kumulatívne splnenie všetkých zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody tak, ako si to vyžaduje zákon č. 514/2003 Z. z. Oba výroky napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie sú vecne a právne správne, určité, zrozumiteľné a spĺňajúce všetky zákonom predpísané požiadavky. K „problematike zastúpenia žalovanej“ a údajnému splneniu podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaná opakovane uviedla, že vždy bola zastúpená povereným zamestnancom, a to na základe poverenia udeleného ministrom vnútra Slovenskej republiky platnom v rozhodnom čase, ktoré bolo vždy riadne založené do súdneho spisu. Za ďalšie, otázku zastúpenia žalovanej spolu s povinnosťou súdu vydať rozsudok pre zmeškanie náležite zodpovedali súd prvej inštancie, ale aj krajský súd, no pre vyvrátenie pochybností v konaní, ktoré v konaní v súvislosti s jeho zastúpením nikdy ani neexistovali, uvádza, že poverený zamestnanec žalovaného na pojednávaní dňa 22.07.2020 predložil konajúcejmu súdu originál poverenia podpísaného ministrom vnútra Slovenskej republiky. Je teda zrejmé, že na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v priebehu konania, neboli nikdy splnené podmienky. Zároveň vyslovila, že nedisponuje vedomosťou o tom, že by žalobcovia 1/ až 4/ počas pojednávania konaného dňa 22.07.2020 navrhli a následne trvali na svojich výsluchoch, preto je pre neho viac ako prekvapivé, že uvedené vo svojom odvolaní namietajú ako odňatie možnosti konať pred súdom. Predmetný postup žalobcov 1/ až 3/ považuje za obštrukciu, pretože zo zápisnice, ako aj zo zvukového záznamu z pojednávania je očividné, čo odvolatelia hovorili, resp. skôr k čomu sa

vôbec nevyjadřili. K predloženým príjmovým pokladničným dokladom o údajnej úhrade trov právneho zastúpenia žalovaná uviedla, že ani jeden zo žalobcov 1/ až 4/ nevedel odpovedať na otázku súdu, či a kedy uhradili svojmu právnenému zástupcovi trovy obhajoby, čo výrazne spochybnilo všetky ich vyjadrenia a žalobu ako takú. Nezodpovedanie týchto dvoch otázok považuje za kľúčový moment, pretože uvedené do značnej miery spochybňuje skutočnosť, či naozaj v rozhodnom čase došlo k úhrade trov obhajoby. Žalovaná sa dôvodne domnieva, že osoba, voči ktorej bolo vedené trestné stíhanie a ktorá za svoju obhajobu advokátovi zaplatila nemalé finančné prostriedky, si túto skutočnosť bude veľmi zreteľne pamätať, o to viac, keď sa náhrady týchto finančných prostriedkov v predmetnom konaní domáha. Vo vzťahu k tvrdeniam odvolateľov o prekvapivých rozhodnutiach a údajnej neprípustnosti dvoch protichodných právnych záverov súdu v jednej a tej istej veci bez toho, aby ho k tomu oprávňovali zmeny v platných a účinných právnych predpisoch alebo vo vykonanom dokazovaní, doplnil svoje vyjadrenie o názor vyslovený Krajským súdom v Trenčíne č. k. 6Co/318/2017-513 zo dňa 24.09.2018. Žalovanej nie je zrejmé, prečo odvolatelia namietajú nedoručovanie listín ňou vypracovaných až v predmetnom odvolaní, keďže sa k jej podaniam vyjadřovali, aj keď zväčša použitím tradičnej argumentácie o vydaní rozsudku pre zmeškanie žalovanej. Pojem „veľa svojich podaní“ je značne vágny a neurčitý. Žalovaná podotýka, že jej nebola doručená údajná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku odvolateľov zo dňa 29.10.2018, a preto tvrdenie žalobcov v tomto ohľade sú nepravdou. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola žalovanému doručená až dňa 17.07.2020.

4. Odvolatelia vo svojej odvolacej replike zotrvali na skutočnostiach uvedených v ich predchádzajúcich písomných podaniach. Opätovne vyslovili, že výroky č. I. a II. napadnutého rozsudku sú neurčité, výrok č. I. nevykonateľný a výrok č. II. i nesprávny. Vyslovili, že protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie. Taktiež zotrvali na námietke, že právne názory súdu prvej inštancie uvedené v napadnutom rozsudku sú v rozpore s platnou súdnou judikatúrou.

5. Žalovaná vo vyjadrení k stanovisku odvolateľov uviedla, že podanie žalobcov neobsahuje žiadne nové a tobôž nie relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé preukázať dôvodnosť uplatneného nároku a žaloby ako takej. Odvolatelia opakovane rozporujú otázky, ktoré konajúce súdy už dávno vyriešili a žalovaná k nim opätovne zaujala kvalifikované stanovisko. Žalovaná v plnej miere zotráva na svojom právnom názore a v celosti odkazuje na obsah všetkých jej písomných vyjadrení, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, a tiež zotráva na svojej právnej argumentácii prezentovanej na pojednávaniach v tejto veci. Taktiež vyslovila, že nebude zaujímať stanovisko k irelevantným tvrdeniam žalobcov, pretože tieto sa ani len okrajovo netýkajú uplatneného nároku a povinnosti preukázať kumulatívne splnenie zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

6. Odvolatelia e-mailom z dňa 06.04.2021 reflektovali na vyjadrenie žalovanej a zotrvali na skutočnostiach uvedených v ich predchádzajúcich písomných podaniach.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP, a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP vo vzťahu k žalobcom 1/ až 3/ ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd zdôrazňuje, že odvolanie posudzuje len v medziach odvolacích dôvodov, ako ich odvolateľ vymedzil v odvolaní, a ktoré označil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za vecne správny, napriek tomu, že sa nestotožnil so všetkými závermi súdu prvej inštancie a čiastočne považuje odvolanie odvolateľov za dôvodné.

9. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, ktorý pri zamietnutí žaloby žalobcov 1/ až 4/ vychádzal aj z ustanovenia § 6 ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého sa pre priznanie nároku na náhradu škody vyžaduje, aby poškodení podali proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok, pričom prvoinštančnému súdu dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9Cdo/65/2020 zo dňa 29. septembra 2020, v ktorom dovolací súd poukazuje na to, že zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa štát nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim meradlom

opodstatnenosti zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. A preto nie je správny výklad, ktorý poskytol súd v otázke podmienenia nároku na náhradu škody v predmetnej veci, podaním opravného prostriedku (sťažnosti) proti uzneseniu o vznesení obvinenia, s poukazom na § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., keď tento jeho výklad ide proti zmyslu a obsahu tohto zákona, „...aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená“ (sp. zn. 4MCdo/15/2009 <.). Rozhodujúci je z hľadiska nároku, ktorý uplatnili žalobcovia, výsledok trestného konania.

10. Aj napriek uvedenej nesprávosti považuje odvolací súd napadnutý rozsudok za vecne správny, a to z poukazom na ďalšie skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a s ktorými sa odvolací súd stotožnil (bližšie viď bod 12 a 13).

11. Odvolatelia v podanom odvolaní tiež namietajú porušenie princípu kontradiktórnosti civilného súdneho procesu, a to vo vzťahu k tzv. prekvapivým rozhodnutiam resp. prekvapivým právnym dôvodom, na ktorých súd založil svoje rozhodnutie, na pojednávaní dňa 22.07.2020. Sú toho názoru, že bolo povinnosťou súdu oznámiť odvolateľom sporné skutočnosti (uvedené v bode 28 a 29 odôvodnenia napadnutého rozsudku), dotýkajúce sa opravného prostriedku proti nezákonnému rozhodnutiu a nepreukázania vzniku škody a dať im možnosť reagovať na tento právny názor súdu. Vo vzťahu k uvedenému vyslovili, že absentuje konkrétne poučenie, nie všeobecné poučenie podľa § 181 ods. 2 CSP. Keďže obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a vymedzenie predmetu dokazovania má zásadný význam hlavne pre ďalší procesný postup strán v kontradiktórnom sporovom konaní, odvolací súd preskúmal tieto skutočnosti a vo vzťahu k uvedenému zistil porušenie uvedeného princípu. Aj napriek tomuto porušeniu odvolací súd však považuje za potrebné uviesť, že podstatou kontradiktórnosti je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Jej zmyslom a účelom je, aby strana mala možnosť vyvrátiť, resp. spochybníť konkrétne vyjadrenie. No na druhej strane je potrebné konštatovať, že úlohou súdu je posúdiť a odôvodniť rozumnú hranicu konfrontácie a ukončenie cirkulácie procesných podaní v určitom bode. Odvolací súd uvádza, že právo účastníkov konania reagovať na argumenty a námietky protistrany bolo účastníkom umožnené. Vyplýva to aj zo zápisnice zo dňa 22.07.2020, kedy odvolateľom bolo umožnené vyjadriť sa.

12. Ďalším dôvodom na zamietnutie žaloby bolo nepreukázanie vzniku nároku na náhradu škody žalobcov. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval, že síce žalobcovia predložili doklady o úhrade trov obhajoby formou príjmových pokladničných dokladov, ale až v podanom odvolaní a po tom, čo prvoinštančný súd založil na ich absencii svoje prvé rozhodnutie. Preto, hoci ide o dôkazy, ktoré strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo, teda nezachovala zásadu sudcovskej koncentrácie (§ 153 ods. 1 CSP), súd týmto dôkazom nielenže nepriznal procesné účinky, ale ich vyhodnotil aj ako dodatočne vyhotovené prostriedky procesného útoku. Takémuto záveru o dodatočnom vyhotovení príjmových pokladničných dokladov (odhliadnuc od toho, že na ich absencii založil súd svoje rozhodnutie a že ich absenciu namietala strana žalovaného vo vyjadrení k žalobe) svedčí aj správanie sa žalobcov (prípadne jeho právneho zástupcu), ktorí v odvolaní tvrdili, že dňa 29.10.2018 podali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, hoci sa táto skutočnosť ukázala ako nepravdivá.

13. Odvolací súd v zhode s prvoinštančným súdom uvádza, že v danom prípade sa predloženie dokladov v roku 2020 (č. l. 120,121) v rámci podaného odvolania proti rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5C/351/2015 zo dňa 13.09.2017, t. j. 2 roky po podaní žaloby (súdu doručenej dňa 29.12.2015) vzbudzuje nedôveryhodnosť. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že okresný súd po podaní žaloby listom s názvom „Doručenie potvrdenia o prijatí návrhu a poučenie účastníka konania“ vyzval., resp. poučil žalobcov, aby tieto označili a predložili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (č. l. 8 spisu). Na uvedený list reagovali žalobcovia listom a to tak, že doplnili podanú žalobu a súdu predložili chýbajúce doklady, ktoré podľa vyjadrenia právneho zástupcu žalobcov neboli nedopatrením priložené k podanej žalobe. Ako prílohu súdu okrem iného predložili aj vyúčtovania trov konania právneho zástupcu žalobcov (č. l. 19, 12, 25 a 28 spisu). Odvolací súd uvádza, že žalobcovia súdu nepredložili príjmové pokladničné doklady (č. l. 120, 121 spisu), pričom tieto (odvolací súd vychádza z dátumu uvedeného na príjmových pokladničných dokladoch) boli vyhotovené pred podaním žaloby, a teda ide o dôkazy, ktoré strana mohla predložiť už skôr. Žalobcovia tieto doklady súdu nepredložili, ani keď ich absenciu namietala strana žalovaného vo vyjadrení k žalobe. Žalobcovia predmetné doklady predložili až s odvolaním žalobcov 1/ až 4/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5C/351/2015 zo dňa 13.09.2017. S poukazom

na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožňuje s prvoinštančným súdom, ktorý v danom prípade uplatnil zásadu sudcovskej koncentrácie, ktorou sa rozumie povinnosť strán sporu uplatniť prostriedky procesnej obrany a útoku včas. Zásada sudcovskej koncentrácie predstavuje možnosť sudcu rozhodnúť tak, že k tým prostriedkom procesného útoku a prostriedkom procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas (teda nepredložila ich vtedy, keď mala možnosť v rámci žaloby - vyjadrenia k žalobe - repliky k vyjadreniu - dupliky k replike), pričom strane k takémuto podaniu (predloženiu dokladov) nič nebránilo, súd nemusí prihliadnuť. Odvolací súd je toho názoru, že na prostriedky procesnej obrany a útoku, ktoré neboli uplatnené včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov. V danom prípade s poukazom na dostatočný časový priestor na ich predloženie v rámci konania až do vydania rozhodnutia vo veci samej.

14. Odvolací súd zároveň pokladá za potrebné uviesť, že strany konania majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (ust. § 150 CSP). Skutkové tvrdenia produkované v žalobe sú prostriedkom procesného útoku v zmysle § 149 CSP, ktoré sú strany povinné uplatniť včas. Skutkové tvrdenia produkované žalobcom v rámci procesného útoku, ako aj prostriedky procesnej obrany žalovaného, majú dôležitý význam pre ďalšie konanie a rozhodovanie súdu. Úspech v spore teda závisí od správnej a včasnej procesnej aktivity strany sporu.

15. Skutkovým základom súdneho rozhodnutia (§ 215 ods. 1 CSP) je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov, ktoré získava predovšetkým dokazovaním. V klasickom sporovom konaní súd vystupuje v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany.

16. Odvolatelia taktiež poukazujú na princíp rovnosti zbraní, ktorý sa v súčasnosti považuje za štandardnú a implicitnú súčasť práva na spravodlivý proces.

17. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej odporca (K. c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45). Tento princíp vyžaduje, aby každá strana mala rovnakú možnosť predkladať alebo navrhovať dôkazy na podporu svojich tvrdení (Dombo Beheer B. V. c. Holandsko z 27. októbra 1993).

18. Odvolací súd konštatuje, že ani odvolateľmi namietané základné právo na súdnu ochranu, ani na spravodlivý proces odopreté pred súdom prvej inštancie nebolo. Pokiaľ namietajú, že do spisovania tohto odvolania im neboli (v čase zastúpenia - ani ich advokátovi) doručené všetky vyjadrenia žalovanej podané počas tohto civilného sporového konania spolu so všetkými prílohami, bez uvedenia konkrétneho vyjadrenia resp. prílohy, tu odvolací súd uvádza, že táto skutočnosť z obsahu spisu nevyplýva. Podľa doručeníek nachádzajúcich sa v spise má odvolací súd za preukázané, že zo strany súdu prvej inštancie boli žalobcom (v čase zastúpenia - ich advokátovi) doručené všetky vyjadrenia žalovanej, pričom z obsahu spisu vyplýva, že k týmto zaujali stanovisko aj žalobcovia.

19. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Práve odôvodnenie je tou časťou rozhodnutia, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu.

20. Základné náležitosti odôvodnenia rozsudku upravuje Civilný sporový poriadok v § 220 ods. 2, ktorý o. i. vyžaduje, aby súd jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Dôraz sa kladie aj na presvedčivosť odôvodnenia rozsudku.

21. V danom prípade má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v prejednávanej veci náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu a spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným

spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí celkom jasne uviedol, aký skutkový stav zistil a z akých dôkazov. Riadne odôvodnil, z čoho dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali, že im nejaká škoda vznikla. Odôvodnenie napadnutého rozsudku ako celok vyhovuje náležitostiam § 220 ods. 2 CSP, keďže z neho možno zistiť tak skutkové, ako aj právne závery súdu prvej inštancie, ktoré ho viedli k zamietnutiu žaloby. To, že žalobcovia s týmito závermi nesúhlasia, ale ani to, keby boli aj nesprávne, neznamená arbitrárnosť napadnutého rozsudku.

22. Skutočnosť, že sa odvolatelia s právnym názorom okresného súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08).

23. Pokiaľ ide o nevykonanie navrhnutých dôkazov, na ktoré žalobcovia poukazujú v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že samotné nevykonanie dôkazu nespôsobuje porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Súd rozhoduje, ktoré z navrhnutých dôkazov vykonaná a ktoré nevykoná s ohľadom na predmet dokazovania, dôkaznú situáciu, ako aj včasnosť uplatnenia dôkazných prostriedkov. Nevykonanie navrhnutého dôkazu by mohlo byť relevantným odvolacím dôvodom iba za stavu, keby malo vplyv na nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. K takejto situácii však v konaní nedošlo.

24. Odvolatelia taktiež namietajú nedodržanie päť dňovej lehoty na prípravu na pojednávanie vytyčené na deň 22.07.2020 podľa § 178 ods. 2 CSP. Odvolací súd po preskúmaní doručeníek nachádzajúcich sa v spise zistil, že táto námietka odvolateľov nie je dôvodná. Podľa § 178 ods. 2 CSP predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať, pričom za deň doručenia predvolania na pojednávanie v tomto prípade je treba považovať deň bezprostredného doručenia podľa § 105 ods. 1 CSP. Ako plynie z obsahu spisu, súd prvej inštancie na termín pojednávania určený dňom 22.07.2020 o 13.15 hod., predvolal žalobcov 1/ až 4/. Predvolanie bolo žalobcovi 1/ a 3/ listinne doručené dňa 17.07.2020 a žalobcovi 2/ 29.06.2020 (č. I. 287 spisu). V danom prípade odvolací súd konštatuje, že bola dodržaná zákonná 5 dňová lehota na prípravu na pojednávanie tak, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní (č. I. 318 spisu).

25. Zároveň k uvedenému odvolací súd dopĺňa, že ak by aj v danom prípade bolo predvolanie na pojednávanie stranám alebo ich právnym zástupcom doručené v dobe kratšej ako päť dní pred týmito pojednávaním, dostavením sa strán alebo ich zástupcov na pojednávanie v prípade, ak na pojednávaní o jeho odročenie nežiadajú, má súd za to, že strany s vykonaním tohto procesného úkonu súhlasia. Ani samotná žiadosť strany na pojednávaní o odročenie, nemusí vždy viesť k tomu, že súd toto pojednávanie odročí, súd v danom prípade zvažuje, či nedodržanie päť dňovej lehoty mohlo negatívne ovplyvniť prípravu strany na pojednávanie, v každom jednotlivom prípade s ohľadom na osobitosť procesnej situácie. Odvolací súd má zo zápisnice o pojednávaní za preukázané, že toto pojednávanie sa uskutočnilo za prítomnosti všetkých žalobcov.

26. Odvolatelia s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017 namietajú aj neurčitost' výroku II. napadnutého uznesenia, pretože vo výroku nie je uvedená formulácia „...o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením“. Odvolací súd sa s touto námietkou nestotožňuje. Výrok rozsudku musí byť určitý, aby ho bolo možné nútene vykonať. Musí byť formulovaný jasne, výstižne a zrozumiteľne. Znenie výroku o trovách konania má vyjadrovať, ktorá strana má nárok na náhradu trov konania proti ktorej strane a v akom rozsahu, prípadne ktorej strane sa priznáva nárok na náhradu trov konania proti ktorej strane a v akom rozsahu. Keďže z výroku napadnutého uznesenia vyplýva „komu“ sa priznáva nárok na náhradu trov konania, voči „komu“, t. j. komu vznikne povinnosť zaplatiť náhradu trov konania, odvolací súd pokladá tento výrok za vykonateľný. Zároveň dáva odvolateľom do pozornosti bod 33 odôvodnenia napadnutého uznesenia, kde súd prvej inštancie priznal žalovanej ako úspešnej strane sporu nárok na náhradu trov konania, pričom uviedol „kto, akým spôsobom“ rozhodne o výške týchto trov.

27. Taktiež odvolací súd nepovažuje za opodstatnenú námietku odvolateľov, že výrok I. napadnutého rozsudku je neurčitý a nevykonateľný. Odvolatelia neuviedli, v čom vidia neurčitost' a nevykonateľnosť daného výroku, iba uvádzajú, že tento je v rozpore s platnou súdnou judikatúrou, ktorou je súd podľa článku 2 ods. 2 Základných princípov CSP viazaný. Odvolací súd má za to, že odvolateľmi napadnutý výrok je formulovaný jasne, výstižne a zrozumiteľne. Obsah tohto výroku má oporu v jeho odôvodnení.

28. Odvolatelia opakovane tak, ako aj v predchádzajúcich odvolaniach poukazujú na to, že boli splnené zákonné predpoklady na vydanie rozsudku pre zmeškanie, pričom poukazujú na to, že za žalovanú konala osoba, ktorá nebola oprávnená konať v jej mene, pretože nepredložila súdu originál alebo overenú fotokópiu plnomocenstva podpísaného ministrom vnútra Slovenskej republiky. Odvolací súd tieto námietky pokladá za nedôvodné pričom poukazuje na bod 31 odôvodnenia napadnutého rozsudku, poverenia nachádzajúce sa v spise, ako aj obsah zápisnice o pojednávaní zo dňa 13.09.2017.

29. Na záver odvolací súd uvádza, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

30. Aj keď sa nestotožňuje s názorom prvoinštančného súdu, čo sa týka dôvodu pre zamietnutie žaloby žalobcov 1/ až 4/ vyplývajúci z ust. § 6 ods. 2 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z., táto skutočnosť nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, pretože v danom prípade sú tu iné dôvody, pre ktoré nie je možné, aby dané odvolanie privodilo zmenu napadnutého rozsudku, resp. jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

32. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ až 3/ v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná.

33. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

34. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
- Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)